

VALSTYBINĖ KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJA

NUTARIMAS

DĖL ŠILUMOS TIEKĖJŲ, NEPRIKLAUSOMŲ ŠILUMOS GAMINTOJŲ, GERIAMOJO VANDENS TIEKĖJŲ IR NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ, PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO

2019 m. balandžio 1 d. Nr. O3E-93

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 15 straipsnio 3 dalimi, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 35 straipsniu, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 20 punktu ir atsižvelgdama į Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) Šilumos ir vandens departamento Vandens skyriaus 2019 m. kovo 25 d. pažymą Nr. O5E-72 „Dėl Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo patvirtinimo“, Komisija n u t a r i a:

1. Patvirtinti Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašą (toliau – Tvarkos aprašas) (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. Tvarkos aprašo nuostatos, reglamentuojančios planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo veikla, vertinimą ir derinimą, geriamojo vandens tiekėjams ir nuotekų tvarkytojams, paviršinių nuotekų tvarkytojams taikomos nuo 2019 m. gegužės 2 d.

2.2. Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų investicijų projektai, savivaldybių taryboms pateikti iki šio nutarimo įsigaliojimo, Komisijos vertinami ir sprendimai dėl investicijų projektų derinimo priimami vadovaujantis Komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimu Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintu Energetikos įmonių investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašu. Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų investicijų projektai, savivaldybių taryboms pateikti po šio nutarimo įsigaliojimo, Komisijos vertinami ir sprendimai dėl investicijų projektų derinimo priimami vadovaujantis Tvarkos aprašo nuostatomis.

2.3. Geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti bei įgyvendintoms iki 2019 m. gegužės 2 d., Tvarkos aprašo nuostatos netaikomos.

2.4. Geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai, savivaldybių tarybai patvirtinus geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinio laikotarpio veiklos plano pakeitimus, prieš bazinių kainų perskaičiavimą gali naujas investicijas suderinti su Komisija Tvarkos aprašo nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės
Komisijos 2019 m. balandžio 1 d. nutarimu
Nr. O3E-93

**ŠILUMOS TIEKĖJŲ, NEPRIKLAUSOMŲ ŠILUMOS GAMINTOJŲ, GERIAMOJO
VANDENS TIEKĖJŲ IR NUOTEKŲ TVARKYTOJŲ, PAVIRŠINIŲ NUOTEKŲ
TVARKYTOJŲ INVESTICIJŲ VERTINIMO IR DERINIMO VALSTYBINĖJE KAINŲ IR
ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOJE TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų (šilumos tiekėjai, nepriklausomi šilumos gamintojai toliau kartu vadinami – Šilumos įmonės), geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų (geriamojo vandens tiekėjai ir nuotekų tvarkytojai, paviršinių nuotekų tvarkytojai toliau kartu vadinami – Vandens įmonės) investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja Šilumos įmonių ir Vandens įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje (toliau – Komisija) ir įvykdytų investicijų kontrolės tvarką.

2. Tvarkos aprašo tikslas – nustatyti skaidrius, objektyvius ir nediskriminuojančius investicijų vertinimo ir derinimo principus bei tvarką.

3. Tvarkos aprašas taikomas Komisijos reguliuojamoms Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **Bendrai derinamų investicijų sąrašas** – šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo IV skyriaus reikalavimus atitinkantis šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų parengtas dokumentas, kuriame nurodytos planuojamos ir (ar) faktinės metinės investicijos su konkrečiu pagal vienodus turto vienetų sugrupuotų objektų sąrašu, investicijų projektams įgyvendinti reikalingi finansavimo šaltiniai;

4.2. **Finansinė grynoji investicijos dabartinė vertė (FGDV)** – diskontuoto pinigų srauto (investicijų, investicijų reguliuojamosios likutinės vertės ir grynųjų veiklos pajamų suma) per projekto ataskaitinį laikotarpį suma, kuri parodo, kaip projekto grynųjų veiklos pajamų srautas per projekto ataskaitinį laikotarpį, skaičiuojant šios dienos pinigų vertę, padengia investicijas;

4.3. **Finansinė vidinė investicijos grąžos norma (FVGN)** – diskonto norma, kuriai esant diskontuotų investicijų vertė per projekto ataskaitinį laikotarpį, išreikštą metais, lygi diskontuotai grynųjų pinigų srautų vertei, t. y. diskonto norma, kurią pritaikius $FGDV = 0$;

4.4. **Grynosios pajamos** – investicijos sąlygotų veiklos pajamų ir veiklos išlaidų ir išlaidų, patiriamų iš dalies arba visiškai pakeičiant, arba pagerinant ilgalaikį turtą, į kurį buvo investuotos konkretaus investicijų projekto lėšos, sumų per tą patį laikotarpį aritmetinis skirtumas;

4.5. **Grynųjų pinigų srautas** – investicijos sąlygotų teigiamų ir neigiamų pinigų srautų suma kiekvienais projekto ataskaitinio laikotarpio metais;

4.6. **Investicija** – lėšų ir (arba) teisės aktų nustatyta tvarka įvertinto reguliuojamos veiklos materialiojo, nematerialiojo ir finansinio turto įdėjiny, kuris investuojamas, siekiant ilguoju laikotarpiu, minimaliomis sąnaudomis užtikrinti vartotojui patikimą reguliuojamos paslaugos teikimą, iš investavimo objekto gauti pagrįstos investicijų grąžos ir (ar) pajamų, taip pat užtikrinti

valstybės nustatytų užduočių ir (ar) programų įgyvendinimą;

4.7. Investicijos nauda geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir Vandens įmonėms (IN) – FG DV ir investicijos sąlygoto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojų ir abonentų diskontuotų išlaidų už geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymą, paviršinių nuotekų tvarkymą sumažėjimo per projekto ataskaitinį laikotarpį suma;

4.8. Investicijos nauda šilumos vartotojams ir Šilumos įmonei (IN) – FG DV ir investicijos sąlygoto šilumos vartotojų diskontuotų išlaidų sumažėjimo už šilumą per projekto ataskaitinį laikotarpį suma;

4.9. Investicijos projektas – dokumentas, kuriuo finansiškai, ekonomiškai, techniškai ir socialiai pagrindžiami investavimo tikslai, įvertinama investicijos grąža ir kiti šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos apraše numatyti efektyvumo rodikliai, nurodomi investicijos projektui įgyvendinti reikalingi finansavimo šaltiniai ir terminai;

4.10. Nacionaliniai prioritetai – svarbiausi šilumos, geriamojo vandens tiekimo, nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo tikslai, plėtros kryptys, saugumo ir patikimumo reikalavimai, kuriuos nustato Lietuvos Respublikos Seimas arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė;

4.11. Projekto ataskaitinis laikotarpis – metų, kuriems pateikiamos projekto investicijų, veiklos išlaidų, veiklos pajamų, mokesčių, finansavimo bei socialinės-ekonominės naudos (žalos) prognozės, skaičius. Atliekant finansinį vertinimą, prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui, kuris lygus investicija sukuriama turto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiui, bet ne ilgesniam kaip 25 metai šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų atveju ir ne ilgesniam kaip 30 metų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų atveju. Jei investuojama į infrastruktūrą, kurios sudedamųjų dalių eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpiai yra skirtingi, projekto ataskaitinio laikotarpio trukmė metais yra lygi infrastruktūros sudedamųjų dalių svertinio nusidėvėjimo vidurkiui, matematiškai suapvalintam iki sveikojo skaičiaus, bet ne ilgesnė nei 25 metai šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų atveju ir ne ilgesniam kaip 30 metų geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų atveju;

4.12. Reguluojamoji likutinė vertė – suma, kuri apskaičiuojama prie ilgalaikio materialiojo ar nematerialiojo turto įsigijimo ar pasigaminimo savikainos pridėdant arba iš jos atimant visas reguliuojamojoje apskaitoje įvertintas turto vertės pokyčių sumas ir atimant reguliuojamojoje apskaitoje įvertintą sukaupytą nusidėvėjimo ar amortizacijos sumą;

4.13. Reguluojamos kainos – Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų derinamos ir (arba) nustatomos paslaugų (produkto) bazinės kainos arba perskaičiuotos bazinės kainos, arba konkrečios kainos;

4.14. Turto atnaujinimas – investicija į ilgalaikį turtą baigiantis jo fizinio ar techninio nusidėvėjimo laikotarpiui, kuria siekiama atkurti atiduodant turtą eksploatuoti buvusias jo funkcines savybes;

4.15. Turto modernizavimas – investicija į ilgalaikį turtą, kuria siekiama pailginti jo naudingo tarnavimo laiką ir (ar) pagerinti kokybines savybes, pritaikant ir (ar) įdiegiant naujas technologijas.

5. Kitos Tvarkos apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos investicijų įstatyme, Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Šilumos įmonių ir Vandens įmonių veiklą.

II SKYRIUS TEIKIAMOS DERINTI INVESTICIJOS

6. Komisijoje derinamų investicijų grupės:

6.1. pagal apimtį:

6.1.1. investicijos, susijusios su naujų objektų statyba, esamų objektų atnaujinimu ir (ar) modernizacija (investicijos tipas nustatomas pagal pirminę investicijos paskirtį):

6.1.1.1. investicijos, kurių vertė yra 1,5 mln. Eur ir didesnė;

6.1.1.2. investicijos, kurių vertė yra didesnė už ribinę sumą (Šilumos įmonėms ir Vandens įmonėms, aptarnaujančioms daugiau nei 40 tūkstančių vartotojų – ne mažiau nei 0,3 mln. Eur, likusioms Šilumos įmonėms – 9 proc. nuo įmonės metinės į šilumos kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos, likusioms Vandens įmonėms – 9 proc. nuo Vandens įmonės metinės į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo kainą įskaičiuotos nusidėvėjimo sumos) ir ne didesnė nei 1,5 mln. Eur;

6.1.1.3. investicijos, kurių vertė yra mažesnė už ribinę sumą;

6.1.2. bendrai derinamų investicijų sąrašas – jį sudaro Šilumos įmonių, Vandens įmonių licencijuojamos veiklos investicijos kilnojamąjį inventorių vienetais, kurių vertė neviršija 3 tūkst. Eur, taip pat investicijos, skirtos įmonių bendrosioms personalo reikmėms, įmonių valdomų teritorijų ar įrenginių tvarkymui, kai investicijos metu įsigijami atskiri turto vienetai, išskyrus Tvarkos aprašo 6.1.1 papunktyje nurodytas investicijas bei investicijas į šilumos apskaitos prietaisus, nuotolinio valdymo, nuotolinio duomenų nuskaitymo ir perdavimo įrangą, kompiuterinę ir programinę įrangą;

6.2. pagal grupes:

6.2.1. metinės investicijos;

6.2.2. investicijos, atliekamos Europos Sąjungos (toliau – ES) struktūrinių fondų lėšomis;

6.2.3. investicijos, kurių įgyvendinimas trunka ilgiau kaip metus.

III SKYRIUS INVESTICIJŲ DERINIMAS

7. Šilumos įmonės, Vandens įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus:

7.1. Prašymą derinti investicijų projektą, pasirašytą įmonės vadovo, nurodant atsakingus asmenis, kurie rengė investicijų projektą, jų ryšio duomenis (telefono numerius, elektroninio pašto adresus);

7.2. galimybių studiją ir (arba) investicijų projektą, kuriame turi būti:

7.2.1. įvadas ir investavimo tikslai;

7.2.2. investicijos pagrindimas. Šilumos įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 3 priedo 1–10 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas. Vandens įmonių atveju, turi būti užpildytos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–3 lentelės, kurios atitinka pagal temą teikiamas derinti investicijas;

7.2.3. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir optimalaus sprendimo pasirinkimas (Vandens įmonių investicijų vandens pristatymo ir nuotekų surinkimo veiklai, Šilumos įmonių investicijų, skirtų nudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas);

7.2.4. detalus pasirinktų investicijų įgyvendinimo optimalaus sprendimo apibūdinimas ir investicijos įgyvendinimo planas bei grafikas;

7.2.5. nurodytas lėšų ir kitų išteklių poreikis, būtinas investicijoms įgyvendinti;

7.2.6. finansinis investicijos pagrindimas Tvarkos aprašo VI skyriuje nustatyta tvarka;

7.2.6.1. finansinės grynosios dabartinės vertės (FGDV) skaičiavimas;

7.2.6.2. finansinės vidinės grąžos normos (FVGN) skaičiavimas;

7.2.6.3. įmonės finansinio pajėgumo įgyvendinant investiciją užtikrinimas;

7.2.7. ekonominis investicijos įvertinimas Tvarkos aprašo VII skyriuje nustatyta tvarka:

7.2.7.1. investicijos įtakos reguliuojamoms kainoms skaičiavimas;

7.2.7.2. investicijos naudos šilumos vartotojams, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir Šilumos įmonei, Vandens įmonei (IN) skaičiavimas;

7.2.8. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų rizikos (jautrumo) analizė ir įvertinimas pagal nurodytas prielaidas:

7.2.8.1. investicijų grąža apskaičiuojama pagal Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ nuostatas, taikant vidutinę svertinę kapitalo kainą (WACC), kuri buvo Komisijos suskaičiuota derinant ar nustatant reguliuojamas kainas, galiojančias investicijos pateikimo Komisijai laikotarpiu;

7.2.8.2. nusidėvėjimo sąnaudos skaičiuojamos Tvarkos aprašo 24.2 papunktyje nustatyta tvarka;

7.2.9. Šilumos įmonių atveju investicijos į įrenginius, naudojamus šilumos ir elektros gamybos bendrame technologiniame cikle derinamos vienu metu (elektros daliai priskirtos investicijų sumos derinamos tik didelę įtaką elektros rinkoje turintiems asmenims). Šilumos įmonės pateikia investicijų sumos paskirstymą tarp šilumos ir elektros gamybos veiklų;

7.2.10. Šilumos įmonės, kuri užtikrina šilumos generavimo šaltinių galios rezervą sistemoje, pateiktas paaiškinimas, kaip planuojamos įgyvendinti šilumos gamybos verslo vienetė investicijos į kuro tiekimą, kuro saugojimą (sandėliavimą), kuro deginimo įrenginius ir jų pagalbinius įrenginius pakeis galimybes deginti iki investicijos įgyvendinimo naudotas arba buvusias rezerve kuro rūšis;

7.2.11. išvados;

7.2.12. priedai;

7.3. Šilumos įmonė, Vandens įmonė, atsižvelgdama į savo veiklos specifiką, gali pateikti ir kitą informaciją, kuri paaiškina galimybių studiją ir (arba) investicijų projektą;

7.4. Komisijai pareikalavus Šilumos įmonė, Vandens įmonė pateikia ir kitus investicijas pagrindžiančius dokumentus ir informaciją;

7.5. šilumos tiekėjų atveju, investicijų vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“) suderinimui šilumos tiekėjai pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

7.6. Vandens įmonių atveju, investicijų vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtiems ir naudojamiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektams, skirtiems geriamajam vandeniui tiekti, nuotekoms tvarkyti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis) suderinimui Vandens įmonės pateikia turto

vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

7.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama 5 priedo 5 lentelė;

7.8. Šilumos įmonių atveju Valstybinės energetikos inspekcijos prie Energetikos ministerijos (toliau – VEI) nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi;

7.9. Vandens įmonių atveju, Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – AAA) ir (arba) Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD), Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;

7.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:

7.10.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles;

7.10.2. Vandens įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 5 priedo 4 lentelę;

7.11. jei teikiamos derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytos investicijos, skirtos nenuodėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, kartu su teikiamu derinti investicijų projektu, Šilumos įmonė, Vandens įmonė turi nurodyti Komisijai atnaujinamo (keičiamo) turto tarnavimo laiką, kuris numatytas įrenginio gamintojo išduotame techniniame pase ir pateikti šio techninio paso kopiją, jei įmonė tokį pasą turi. Jeigu Šilumos įmonė, Vandens įmonė nepateikia įrenginio gamintojo išduoto techninio paso kopijos, atnaujinamo turto tarnavimo laikas atitinka Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 4 priede ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ 1 priede nurodytus turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvus.

7.12. Kai Vandens įmonei turtas savivaldybės sprendimu perduodamas užtikrinti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų paslaugas, pateikiamas investicijos įgyvendinimo alternatyvų vertinimas arba optimalaus sprendimo pasirinkimas.

8. Šilumos įmonės, Vandens įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.2 papunktyje nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus:

8.1. Tvarkos aprašo 7.1, 7.2.1 ir 7.2.7.1 papunkčiuose nurodytą informaciją;

8.2. dėl investicijos atsiradę sąnaudų pokyčiai (Šilumos įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 3 priedo 2, 7–9 lentelės; Vandens įmonių atveju, užpildoma Tvarkos aprašo 5 priedo 2 lentelė);

8.3. įrangos, į kurią investuojama, bei įrangos, kurios eksploatacija dėl investicijos nutraukiama, svarbiausios techninės charakteristikos ir sudėtinės investicijos išlaidų dalys (Šilumos įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 3 priedo 1, 3–6, 9, 10 lentelės; Vandens įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–3 lentelės);

8.4. Šilumos įmonių atveju, investicijoms į šilumos perdavimo vamzdynus, kurioms viešųjų pirkimų procedūra neatlikta, planuojamos investicijos sumos skaičiavimas pagal investicijų projekto

rengimo momentu vėliausiai išleistų Valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotų rekomendacijų dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo sustambintus statybos darbų kainų apskaičiavimus. Šio punkto nuostatos taikomos, jei investicijose planuojamų vamzdinių diametrai yra nurodyti Valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotose rekomendacijose dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo sustambintų statybos darbų kainų apskaičiavimų;

8.5. investicijoms į kitus, negu nurodyta Tvarkos aprašo 8.4 papunktyje, šilumos perdavimo vamzdinius, kurioms viešųjų pirkimų procedūra neatlikta, planuojamos investicijos sumos skaičiavimas pagal investicijų projekto rengimo momentu vėliausiai išleistas Valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotas rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų palyginamųjų ekonominių rodiklių;

8.6. investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas ir (arba) optimalaus sprendimo pasirinkimas;

8.7. Šilumos įmonių atveju, investicijoms į įrenginius, naudojamus šilumos ir elektros gamybos bendrame technologiniame cikle, įmonės pateikia investicijų sumos paskirstymą tarp šilumos ir elektros gamybos veiklų;

8.8. Šilumos įmonių atveju, nurodoma, kaip planuojamos įgyvendinti šilumos gamybos verslo vienetė investicijos į kuro tiekimo, kuro saugojimo (sandėliavimo), kuro deginimo įrenginius ir jų pagalbinius įrenginius pakeis galimybes deginti iki investicijos naudotas arba buvusias rezerve kuro rūšis;

8.9. Šilumos tiekėjų atveju, investicijų vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“), suderinimui šilumos tiekėjai pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

8.10. Vandens įmonių atveju, investicijų vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtiems ir naudojamiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektams, skirtiems geriamajam vandeniui tiekti, nuotekoms tvarkyti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nuostatomis) suderinimui Vandens įmonės pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

8.11. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra, viešų pirkimų dokumentų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolas ir pan.), kuriose nurodytos investicijų sumos;

8.12. investicijų, kurios jau buvo anksčiau suderintos Komisijos ir teikiamos Komisijai iš naujo derinti dėl padidėjusios investicijų sumos, duomenys apie tai, ar investicijų metu nupirkto įrangos techninės ir ekonominės charakteristikos yra tokios pačios, kaip buvo nurodyta Komisijai teiktoje dokumentacijoje, kurios pagrindu buvo priimtas Komisijos investicijos suderinimas. Jei techninės ir (ar) ekonominės charakteristikos nėra tokios pačios, Šilumos įmonė, Vandens įmonė informuoja Komisiją, kokios charakteristikos skiriasi, kokie yra tų charakteristikų esami dydžiai ir kokie tų charakteristikų planuojami dydžiai buvo pateikti Komisijai dokumentacijoje, kurios pagrindu buvo priimtas Komisijos investicijos suderinimas;

8.13. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais.

Vandens įmonių atveju pateikiama 5 priedo 5 lentelė;

8.14. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi;

8.15. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;

8.16. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui;

8.16.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles;

8.16.2. Vandens įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 5 priedo 4 lentelę.

9. Šilumos įmonės, Vandens įmonės Tvarkos aprašo 6.1.1.3 papunktyje nurodytų investicijų derinimui Komisijai pateikia šiuos dokumentus:

9.1. Tvarkos aprašo 7.1, 7.2.1 ir 7.2.7.1 papunkčiuose nurodyta informacija;

9.2. įrangos, į kurią investuojama, bei įrangos, kurios eksploatacija dėl investicijos nutraukiama, svarbiausios techninės charakteristikos ir sudėtinės investicijos išlaidų dalys (Šilumos įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 3 priedo 1, 3–6, 10 lentelės; Vandens įmonių atveju, užpildomos Tvarkos aprašo 5 priedo 1–3 lentelės);

9.3. šilumos tiekėjų atveju, investicijų vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploataavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploataavimo aprašo patvirtinimo“) suderinimui šilumos tiekėjai pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

9.4. Vandens įmonių atveju, investicijų vartotojų ir abonentų lėšomis įrengtiems ir naudojamiems geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo objektams, skirtiems geriamajam vandeniui tiekti, nuotekoms tvarkyti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 88 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nuostatomis) suderinimui Vandens įmonės pateikia turto vertintojo pažymos kopiją apie išperkamo turto vertę;

9.5. investicijų, kurioms įvykdyta viešųjų pirkimų (išskyrus mažos vertės viešuosius pirkimus) procedūra, viešųjų pirkimų dokumentų kopijas (pavyzdžiui, pirkimo-pardavimo sutartis, protokolai ir pan.), kuriose nurodytos investicijų sumos;

9.6. investicijų, kurios anksčiau buvo suderintos Komisijos ir teikiamos Komisijai iš naujo derinti dėl padidėjusios investicijų sumos, duomenys apie tai, ar investicijų metu nupirkto įrangos techninės ir ekonominės charakteristikos yra tokios pačios kaip buvo nurodyta Komisijai teiktoje dokumentacijoje, kurios pagrindu buvo priimtas Komisijos investicijos suderinimas. Jei techninės ir (ar) ekonominės charakteristikos nėra tokios pačios, Šilumos įmonė, Vandens įmonė informuoja Komisiją, kokios charakteristikos skiriasi, kokie yra tų charakteristikų esami dydžiai ir kokie tų charakteristikų buvo planuojami dydžiai pateikti Komisijai dokumentacijoje, kurios pagrindu buvo priimtas Komisijos investicijos suderinimas;

9.7. savivaldybių tarybų sprendimų kopijos, nurodančios, kad teikiamos Komisijai derinti šilumos tiekėjų, Vandens įmonių investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama 5 priedo 5 lentelė;

9.8. Šilumos įmonių atveju, VEI nurodymų kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius dokumentus Šilumos įmonė turi;

9.9. Vandens įmonių atveju, AAA ir (ar) AAD, ar VMVT pagal suteiktus įgaliojimus išduotų dokumentų (patikrinimų protokolų, poveikio aplinkai vertinimo išvadų (jei poveikio aplinkai vertinimas privalomas), privalomųjų nurodymų ir pan.) kopijos, kuriomis vadovaujantis atliekamos investicijos, jeigu tokius išduotus dokumentus Vandens įmonė turi;

9.10. jei teikiamas derinti įstatinio kapitalo didinimo būdu Šilumos įmonei, Vandens įmonei akcininko į įmonės balansą perduotas arba savivaldybės perduotas valdyti Šilumos įmonei, Vandens įmonei nuomos pagrindu, panaudos ir patikėjimo teise ilgalaikis turtas, neatlygintinai kitų asmenų perduotas turtas, tokio turto suderinimui:

9.10.1. Šilumos įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 3 priedo 11 ir 12 lenteles;

9.10.2. Vandens įmonių atveju, įmonė pateikia Komisijai užpildytą Tvarkos aprašo 5 priedo 4 lentelę.

10. Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijos Komisijai teikiamos derinti bet kurioje įgyvendinimo stadijoje (prieš investicijų vykdymą, investicijų vykdymo metu ir įvykdžius investiciją), išskyrus Tvarkos aprašo 11 punkte nurodytus atvejus. Jei Šilumos įmonė, Vandens įmonė nesikreipia į Komisiją dėl jau Komisijos suderintos investicijos pakartotinio derinimo, dėl investicijos sumos ar techninių sprendimų pasikeitimo, tai suprantama, kad įvykdytos investicijos techninės ir ekonominės charakteristikos yra tokios, kokios buvo nurodytos Komisijai teiktoje dokumentacijoje, kurios pagrindu buvo priimtas Komisijos investicijos suderinimas, išskyrus atvejus, jei įmonė, įvykdžiusi investiciją, papildomai nurodo Komisijai kitaip.

11. Šilumos įmonių, Vandens įmonių ataskaitinio laikotarpio (paskutiniai kalendoriniai metai iki artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo duomenų vėliausio pateikimo termino Komisijai) faktiškai įvykdytos investicijos Komisijai teikiamos derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų artimiausio planuojamo derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Planuojamos ateinančių metų (kalendoriniai metai, kurių metu yra artimiausio ateinančio reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo vėliausio duomenų pateikimo terminas Komisijai) Tvarkos aprašo 6.1.1.1 ir 6.1.2 papunkčiuose nurodytos investicijos gali būti teikiamos Komisijai derinti kartu su ataskaitinio laikotarpio investicijomis. Planuojamos investicijos, kurias numatoma finansuoti ES struktūrinių fondų lėšomis, teikiamos derinti nelaukiant, kol bus teikiami artimiausi reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo dokumentai.

IV SKYRIUS

BENDRAI DERINAMŲ INVESTICIJŲ SĄRAŠO DERINIMAS

12. Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikia Komisijai bendrai derinamų investicijų sąrašą su konkrečiu objektų (turto) sąrašu, užpildant Tvarkos aprašo atitinkamai Šilumos įmonėms 2 priedą, Vandens įmonėms 4 priedą.

13. Teikdama bendrai derinamų investicijų sąrašą Šilumos įmonė, Vandens įmonė turi nurodyti šią informaciją, susijusią su bendrai derinamų investicijų sąraše esančių investicijų paskirtimi:

13.1. numatytų investicijų vertė, investavimo tikslai;

13.2. investicijų įtaka Šilumos įmonės, Vandens įmonės patiriamoms reguliuojamų sąnaudų grupėms;

13.3. savivaldybių tarybų sprendimų kopijas, nurodančias, kad teikiamos Komisijai derinti Šilumos tiekėjo, Vandens įmonės investicijos yra suderintos savivaldybių tarybų sprendimais. Vandens įmonių atveju pateikiama 5 priedo 5 lentelė.

14. Šilumos įmonių, Vandens įmonių bendrai derinamų investicijų sąrašas Komisijai teikiamas derinti vienu metu vieną kartą per metus prieš 3 mėnesius iki reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo.

15. Komisija įvertina Šilumos įmonės, Vandens įmonės pateiktą bendrai derinamų investicijų sąrašą numatytų investicijų daromą įtaką reguliuojamoms paslaugų (produkto) kainoms atitinkamai pagal Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“, nuostatas.

16. Bendrai derinamų investicijų sąrašo investicijoms Tvarkos aprašo VI ir VII skyrių reikalavimai netaikomi.

V SKYRIUS

INVESTICIJŲ VERTINIMO KOMISIJOJE REIKALAVIMAI

17. Pagal apimtis ir paskirtį investicijos išskiriamos į grupes, kurioms taikomi skirtingi investicijų projektų pateikimo reikalavimai. Investicijų grupės ir reikalavimai nurodyti Tvarkos aprašo II ir III skyriuose.

18. Komisija, atsižvelgdama į investicijos svarbą visai sistemai, investicijos paskirtį ir objektą, į kurį investuojama, turi teisę pareikalauti Šilumos įmonės, Vandens įmonės pagal Tvarkos aprašo III skyriaus reikalavimus iš bendrai derinamų investicijų sąrašo derinti atskiras investicijas.

19. Visais atvejais Šilumos įmonių, Vandens įmonių, teikiančių derinti investicijas, finansinis pajėgumas turi būti pakankamas pagal Ūkio subjektų technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos apraše, patvirtintame Komisijos 2009 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. O3-6 „Dėl Energetikos įmonių technologinio, finansinio ir vadybinio pajėgumo įvertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatytus vertinimo kriterijus. Komisija turi teisę derinti įmonių, kurių finansinis pajėgumas vertinamas kaip nepakankamas, investicijų projektą, jei jis pagerintų įmonės finansinius rodiklius.

20. Šilumos įmonė, teikdama derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytas investicijas į šilumos gamybą, kurios keičia įmonės faktinę kuro struktūrą, pateikia keletą (ne mažiau kaip dvi) galimų investicijų įgyvendinimo alternatyvų. Kartu su investicija pateikiamas šių alternatyvų palyginimas ir įvertinimas. Jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė tą turi paaiškinti ir pagrįsti investicijos projekte.

21. Vandens įmonė, teikdama derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytas investicijas, pateikia keletą (ne mažiau kaip dvi) galimų investicijų įgyvendinimo alternatyvų. Kartu su investicija pateikiamas šių alternatyvų palyginimas ir įvertinimas. Jeigu investicija negali turėti alternatyvų, įmonė tą turi paaiškinti ir pagrįsti investicijos projekte.

22. Šilumos įmonių, Vandens įmonių keliamų prielaidų, kad numatyta investicija nebus įgyvendinta, analizė nelaikoma galima investicijos įgyvendinimo alternatyva. Vertinant kiekvieną alternatyvą turi būti naudojami tie patys vertinimo kriterijai.

23. Šilumos įmonės investuodamos į didesnius, kaip 20 MW biokuro katilus, turi apskaičiuoti investicijų į tokios pat šiluminės galios kogeneracinę jėgainę alternatyvą. Alternatyvų vertinimas atliekamas tokia tvarka:

23.1. techninis, finansinis ir ekonominis alternatyvų apibūdinimas;

23.2. techninių bei socialinių-ekonominių alternatyvų pranašumų ir trūkumų įvertinimas;

23.3. jeigu techninė ir socialinė-ekonominė analizė neleidžia išrinkti optimalaus varianto, vertinami finansiniai aspektai.

24. Investicijų projekte naudojami duomenys ir prielaidos turi būti tinkamai pagrįstos, planuojami rezultatai – realūs ir pasiekiami. Investicijų projekto skaičiavimuose turi būti numatytos visos investicijos pajamos ir investicijos įgyvendinimui būtinos išlaidos:

24.1. eksploatacinės sąnaudos: einamojo remonto ir eksploataavimo sąnaudos darbui apmokėti, įmokos socialiniam draudimui, sąnaudos technologinėms reikmėms;

24.2. nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 31 d. nutarimu Nr. O3E-470 „Dėl Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo, patvirtinto Komisijos 2018 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3E-459 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo patvirtinimo“ reikalavimus;

24.3. skolinto kapitalo kaina skaičiuojama pagal Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ principus;

24.4. sąnaudos mokesčiams už turtą ir kitos mokesčių sąnaudos skaičiuojamos vadovaujantis galiojančiais teisės aktais;

24.5. kitos investicijų pajamos ir investicijų įgyvendinimui būtinos išlaidos.

25. Su investicijos įgyvendinimu susijusios darbo užmokesčio sąnaudos gali būti priskiriamos konkrečia investicija sukuriama turto vertei tik tuo atveju, jeigu šios sąnaudos nėra įtrauktos į reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas.

26. Šilumos įmonei, Vandens įmonei pateikus derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje nurodytas investicijas, skirtas nenudėvėto ilgalaikio turto atnaujinimui, atnaujinamo (keičiamo) turto likutinė vertė negali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produkto) turto bazei.

27. Tais atvejais, kai turtas pripažįstamas netinkamu naudoti dėl nuo Šilumos įmonės, Vandens įmonės nepriklausančių priežasčių (*force majeure*) arba tokios investicijos finansinio vertinimo rodikliai atitinka Tvarkos aprašo VI skyriuje numatytas sąlygas ir investicija mažina reguliuojamų paslaugų (produkto) kainas esamiems vartotojams (įskaičiavus ir nenudėvėto turto likutinę vertę), nenudėvėta vertė gali būti priskirta reguliuojamų paslaugų (produktų) turto bazei.

28. Šilumos įmonių atveju, vertindama poreikį atlikti investiciją į nenudėvėtą ilgalaikį turtą ir šio turto eksploataavimo reikalavimų laikymąsi, Komisija gali atsižvelgti į VEI išvadas.

29. Šilumos tiekėjų atliktos ir nepriklausomų šilumos gamintojų apmokėtos investicijos nepriklausomiems šilumos gamintojams prijungti prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų suprantamos kaip su Komisija suderintos investicijos įvykdymas ir papildomas derinimas, nustatytas šiame Tvarkos apraše, tokiai investicijai neprivalomas.

30. Naujų šilumos vartotojų prijungimo prie centralizuoto šilumos tinklo specialiųjų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose investicijos, šilumos tiekėjų atliktos ir nepriklausomų šilumos gamintojų apmokėtos investicijos nepriklausomiems šilumos gamintojams prijungti prie centralizuoto šilumos tiekimo tinklų bei investicijos vartotojų lėšomis įrengtiems bendrai naudojamiems energetikos objektams, skirtiems šilumai perduoti, išpirkti (investicijos atliktos vadovaujantis Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploataavimo aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2009 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 1-213 „Dėl Vartotojų (juridinių ir fizinių asmenų) lėšomis iki Lietuvos

Respublikos energetikos įstatymo įsigaliojimo įrengtų bendrai naudojamų energetikos objektų, skirtų šilumai perduoti, išpirkimo ar eksploatavimo aprašo patvirtinimo“) yra derinamos, įskaitant ir atvejus, kai minėtos investicijos dar nėra suderintuose savivaldybių tarybų investicijų planuose.

31. Naujų vartotojų ir abonentų prijungimo prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo teritorijose ir aglomeracijose, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų atliktos investicijos yra derinamos, kai minėtos investicijos atitinka savivaldybių tarybų patvirtintuose geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose ir Vandens įmonių veiklos planuose.

32. Šilumos įmonių, Vandens įmonių Komisijai teikiamos derinti investicijos ir teikiamos derinti faktinės investicijos turi būti su savivaldybių tarybomis suderinto investicijų plano dalis, Vandens įmonių veiklos plano dalis (išskyrus Tvarkos aprašo 31 punkte paminėtas išimtis). Jei su savivaldybės taryba suderintos investicijos, kurios suma viršija ribinę sumą 3 kartus, vertė po viešųjų pirkimų procedūros padidėjo daugiau kaip 20 proc., tokia padidėjusi investicija turi būti iš naujo suderinta su savivaldybės taryba ir Komisija. Jei Komisijai teikiamos derinti investicijos darbų apimtys ir sudėtis skiriasi nuo su savivaldybės taryba suderintos investicijos darbų apimčių ir sudėties ir dėl to pasikeičia investicinio projekto esminės charakteristikos (tikslai, uždaviniai, bendrieji rodikliai), šilumos tiekėjas, Vandens įmonė turi tokią investiciją (su pasikeitusia darbų sudėtimi ir apimtimi) pakartotinai suderinti su savivaldybės taryba ir Komisija.

33. Šilumos įmonės, Vandens įmonės investicijas, finansuojamas ES struktūrinių fondų lėšomis, gali teikti derinti nelaukiant, kol bus teikiami artimiausi reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, nustatymo ar koregavimo dokumentai.

34. Jei Šilumos įmonės, Vandens įmonės teikiamų Komisijai suderinti investicijų įgyvendinimas trunka ilgiau kaip metus, tokių investicijų duomenys pateikiami už visą investiciją iš karto ir Komisija sprendžia dėl visos investicijos derinimo.

35. Tvarkos aprašo 39 punkte nurodytos ES struktūrinių fondų lėšomis nefinansuojamos Šilumos įmonių investicijos, kurių suderinimui Komisijoje neteikiamas investicijų įgyvendinimo alternatyvų įvertinimas, teikiamos Komisijai derinti tik šias investicijas įgyvendinus.

36. Šilumos įmonių vykdomos investicijos pagal pirminę investicijos paskirtį skirstomos į tipus:

36.1. investicijos, atliekamos Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą, Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, investicijos, kurios galiojančiuose teisės aktuose yra nurodytos kaip privalomos atlikti Šilumos įmonėms;

36.2. investicijos į sistemų plėtrą (įskaitant naujų vartotojų ar gamintojų prijungimą);

36.3. investicijos esamos sistemos atnaujinimui;

36.4. investicijos esamos sistemos modernizacijai;

36.5. kitos reguliuojamai veiklai vykdyti būtinos investicijos.

37. Vandens įmonių vykdomos investicijos pagal pirminę investicijos paskirtį skirstomos į tipus:

37.1. investicijos, atliekamos Vandenių srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenių srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus;

37.2. investicijos į infrastruktūros plėtrą (įskaitant naujų vartotojų ir (ar) abonentų prijungimą);

37.3. investicijos esamos infrastruktūros renovacijai;

37.4. kitos reguliuojamai veiklai vykdyti būtinos investicijos.

38. Investicijos skirstomos į efektyvias ir neefektyvias:

38.1. efektyvios Šilumos įmonių investicijos yra tokios, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 3 eilutėje nurodytus kriterijus;

38.2. efektyvios Vandens įmonių investicijos yra tokios, kurios tenkina Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2 eilutėje esančius kriterijus;

38.3. neefektyvios investicijos yra tokios, kurios netenkina Tvarkos aprašo 38.1 ir 38.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų.

39. Neefektyvios investicijos turi būti pagrįstos atitinkamais teisės aktais, kompetentingų institucijų (VEI, AAA, AAD, VMVT ir kitų kompetentingų institucijų) dokumentais ir (arba) pačių Šilumos įmonių, Vandens įmonių. Neefektyvios investicijos gali būti:

39.1. Šilumos įmonių investicijos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti;

39.2. Vandens įmonių investicijos, atliekamos Vandenių srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenių srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus;

39.3. Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti Šilumos įmonėms, skirtos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems aplinkos apsaugos reikalavimams įgyvendinti dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams, skirtos Šilumos įmonių esamų sistemų atnaujinimui, sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti, naujų šilumos vartotojų prijungimui specialiųjų planų centralizuoto šilumos tiekimo zonose, sistemų modernizacijai esant būtinybei sistemą atnaujinti;

39.4. Kitos neefektyvios strateginės svarbos investicijos, kurių būtinumą Šilumos įmonė, Vandens įmonė įrodo Komisijai, teikdama investiciją pagrindžiančią informaciją Tvarkos aprašo

nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS FINANSINIS INVESTICIJŲ PAGRINDIMAS

40. Investicijos vertinamos pagal investicijų projekte numatytus rodiklius (atskirai nuo kitos įmonės veiklos).

41. Finansinė investicijos analizė įvertina pajamas ir išlaidas per projekto ataskaitinį laikotarpį, parodo investicijos finansinį gyvybingumą. Finansinei investicijos analizei pagal Tvarkos aprašo 6 priedą parengiama investicijos pinigų srautų prognozė ir suskaičiuojami finansiniai rodikliai: finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) ir finansinė vidinė grąžos norma (FVGN).

42. Atliekant investicijų finansinę analizę:

42.1. investicijos, pajamos ir išlaidos vertinamos be infliacijos poveikio.

42.2. Tvarkos aprašo 1 priedo lentelės 2, 3 ir 4 eilutėse nurodytų Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų, planuojamų finansuoti iš ES struktūrinių fondų, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintų lėšų, pradinės investicijos dydis nustatomas įvertinant (atimant) Komisijos suskaičiuotą Europos Sąjungos fondų, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintų lėšų minimalią dalį, kuriai esant, šių investicijų finansinė grynoji dabartinė vertė yra didesnė už nulį ir investicijų poveikis Šilumos įmonių šilumos kainai ar Vandens įmonių geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainai yra mažinantis. Nurodytų Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų derinimo nutarimuose įrašoma pastaba, kad investicijos derinamos su sąlyga, kad investicijos finansavimo struktūroje investicijos bus finansuojamos ES struktūrinių fondų, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintų lėšų suma, kuri nebus mažesnė už Komisijos suskaičiuotą ES struktūrinių fondų, dotacijų ir subsidijų ir joms prilygintų lėšų minimalią dalį. Nurodytų Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų derinimo nutarimuose taip pat įrašoma pastaba, kad investicijos derinamos su sąlyga, kad investicijos finansavimo struktūroje naudojamos paskolos palūkanos bus lygios arba mažesnės už palūkanas, kurios nurodytos investicijos pagrindime, o likę paskolos duomenys bus tokie, kokie buvo nurodyti investicijos pagrindime;

42.3. visos prielaidos vertinamos ir skaičiavimai atliekami projekto ataskaitiniam laikotarpiui.

43. Skaičiuojant Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų finansinius ir ekonominius rodiklius, pinigų vertė laike nustatoma, taikant diskonto normą:

43.1. Finansinių rodiklių vertinimo atveju, pagal formulę:

$$k = R_e \times W_E$$

kur:

k – diskonto norma, procentais

R_e – nuosavo kapitalo grąža, procentais

W_E – nuosavas kapitalas (finansuojamas nuosavomis lėšomis dalis), vieneto dalimis;

43.2. Ekonominių rodiklių vertinimo atveju, diskonto norma yra lygi Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintai ir viešai skelbiamai socialinei diskonto normai, jei tokia norma nenustatyta, taikoma 5 proc. diskonto norma.

44. Finansinė investicijų grynoji dabartinė vertė (FGDV) parodo investicijos naudą, skaičiuojant šios dienos pinigų vertę. Finansinė grynoji dabartinė vertė skaičiuojama sudedant diskontuotą pinigų srautą per projekto ataskaitinį laikotarpį, įskaitant pradinės investicijos dydį pagal formulę:

$$FGDV = CF_0 + \frac{CF_1}{(1+k)^1} + \frac{CF_2}{(1+k)^2} + \dots + \frac{CF_t}{(1+k)^t} \quad (1)$$

kur

CF – pinigų srautas atitinkamais metais, įskaitant pradinės investicijos dydį;

k – diskonto norma, proc.;

t – projekto ataskaitinio laikotarpio metai.

45. Finansinė vidinė grąžos norma (FVGN) – tai diskonto norma, kai investicijų pajamos yra lygios investicijos išmokoms, t. y. FGDV = 0. Finansinė vidinė grąžos norma skaičiuojama pagal formulę:

$$FGDV = 0 = \frac{CF_0}{(1+FVGN)^0} + \frac{CF_1}{(1+FVGN)^1} + \frac{CF_2}{(1+FVGN)^2} + \dots + \frac{CF_t}{(1+FVGN)^t} \quad (2)$$

kur

CF – pinigų srautas atitinkamais metais, įskaitant pradinės investicijos dydį;

t – projekto ataskaitinio laikotarpio metai.

46. Efektyvių investicijų, kurios generuoja pajamas, finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV) turi būti didesnė arba lygi nuliui, o finansinė vidinė grąžos norma (FVGN) – ne mažesnė kaip Šilumos įmonei, Vandens įmonei nustatyta kapitalo grąžos norma.

47. Finansinis investicijų pagrindimas teikiamas vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedu.

VII SKYRIUS EKONOMINIS INVESTICIJŲ PAGRINDIMAS

48. Ekonominis investicijų įvertinimas atliekamas skaičiuojant investicijų įtaką reguliuojamoms paslaugų (produkto) kainoms bei skaičiuojant investicijos naudą šilumos vartotojams, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir Šilumos įmonei, Vandens įmonei (IN). Ekonominis vertinimas teikiamas vadovaujantis Tvarkos aprašo 1 priedu.

49. Komisija įvertina Šilumos įmonės, Vandens įmonės investiciniame projekte atliktą investicijos įtakos reguliuojamoms paslaugų (produkto) kainoms skaičiavimą per visą investicijų sukurtos infrastruktūros numatyto eksploatacijos (nusidėvėjimo) laikotarpį. Investicijų įtaka kainai apskaičiuojama vadovaujantis Šilumos kainų nustatymo metodikos, patvirtintos Komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimu Nr. O3-96 „Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikos“, Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos, patvirtintos 2006 m. gruodžio 21 d. nutarimu Nr. O3-92 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų kainų nustatymo metodikos patvirtinimo“ nuostatomis.

50. Šilumos įmonės investicijų, kurių įgyvendinimui viešųjų pirkimų procedūra neatlikta, suma vertinama pagal valstybės įmonės Statybos produkcijos sertifikavimo centro registruotas

rekomendacijas dėl statinių statybos skaičiuojamųjų kainų nustatymo ar pagal kitus informacijos šaltinius.

51. Komisija, vertindama jai pateiktas derinti faktiškai atliktas investicijas, atsižvelgia į investicijoms įgyvendinti Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka surengtų viešųjų pirkimų rezultatus. Komisija, esant Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 105 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms, į viešųjų pirkimų rezultatus neatsižvelgia ir faktiškai atliktų investicijų sumą vertina pagal investicijų projekto rengimo momentu įgyvendintus analogiškus ar panašius investicijų projektus bei pagal kitus informacijos šaltinius.

VIII SKYRIUS

INVESTICIJŲ SUDERINIMO REIKALAVIMAI

52. Išnagrinėjusi Šilumos įmonės, Vandens įmonės prašymą ir įvertinusi pateiktą derinti investiciją, Komisija priima sprendimą dėl investicijų derinimo.

53. Pateiktą prašymą derinti investiciją Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus. Jeigu pateikiami papildomi dokumentai, terminas skaičiuojamas nuo papildomų dokumentų gavimo dienos. Šilumos įmonės, Vandens įmonės prašymus derinti investicijas Komisija nagrinėja ir sprendimą priima dėl prašymuose pateiktų ataskaitinio laikotarpio ir planuojamų ateinančių metų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ES lėšomis) derinimo vienu metu vieną kartą per metus. Pateiktus Šilumos įmonės, Vandens įmonės prašymus derinti investicijas (išskyrus investicijas vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis), Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima ne vėliau, kaip likus dviem savaitėms iki vėliausio atitinkamo Šilumos įmonės, Vandens įmonės artimiausių planuojamų reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino. Jei nuo visų privalomų investicijų (išskyrus investicijas vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis) derinimo dokumentų pateikimo dienos iki vėliausio atitinkamo Šilumos įmonės, Vandens įmonės artimiausių planuojamų reguliuojamų paslaugų (produkto) kainų derinimo, koregavimo ar nustatymo duomenų pateikimo termino lieka mažiau, kaip 30 darbo dienų, tai pateiktus prašymus derinti investicijas Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateikti prašymai atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus. Pateiktus prašymus derinti Šilumos įmonės, Vandens įmonės investicijas, vykdomas ES struktūrinių fondų lėšomis, Komisija išnagrinėja ir sprendimą priima per 30 kalendorinių dienų, jei pateiktas prašymas atitinka šio Tvarkos aprašo III, IV ir VIII skyriuose nustatytus reikalavimus.

54. Komisijoje įregistruoto prašymo nagrinėjimo metu Šilumos įmonei, Vandens įmonei keičiant (papildant) prašymo turinį, arba esant poreikiui gautos nepriklausomų ekspertų ar kitų institucijų išvados, prašymo nagrinėjimo Komisijoje pradžios data laikoma paskutinio papildomos medžiagos įregistravimo Komisijos dokumentų valdymo sistemoje diena. Komisija turi teisę pareikalauti iš Šilumos įmonės, Vandens įmonės papildomų duomenų arba skirti nepriklausomą ekspertizę ir kreiptis į kitas institucijas dėl išvadų, kurių reikia sprendimui priimti. Jei Šilumos įmonė, Vandens įmonė Komisijai nepateikia papildomų duomenų arba nesudaro sąlygų paskirtiems nepriklausomiems ekspertams ar kitoms institucijoms atlikti Komisijos užduočių, prašymo nagrinėjimas Komisijos sprendimu gali būti nutrauktas.

55. Šilumos įmonių atveju, Komisija turi teisę kreiptis į VEI ir prašyti įvertinti investicijų į ilgalaikį turtą, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, poreikį bei pateikti išvadą dėl šio turto eksploatavimo reikalavimų laikymosi.

56. Komisija, gavusi Šilumos įmonės pateiktą metinį planuojamų pateikti derinti investicijų sąrašą, informuoja VEI apie nenudėvėto turto atnaujinimo projektus.

57. Jeigu prašymą pateikusios Šilumos įmonės, Vandens įmonės dokumentai ir (ar)

investicijų projektas neatitinka Tvarkos Aprašo III–VII skyriuose nustatytų reikalavimų, Komisija nurodo įmonei klaidas ir, atsižvelgdama į nustatytas klaidas ar trūkumus, nustato protingą terminą jiems pašalinti. Jeigu įmonė per nustatytą terminą klaidų ištaisyti negali, ji apie tai informuoja Komisiją ir nurodo objektyvias priežastis. Atsižvelgdama į Šilumos įmonės ar Vandens įmonės nurodytas priežastis ir įvertinusi aplinkybes, Komisija, įmonės prašymu, terminą gali pratęsti.

58. Komisija suderina Šilumos įmonės, Vandens įmonės investicijas, atsižvelgdama į investicijų vertinimo kriterijus, nurodytus Tvarkos aprašo 1 priede.

59. Jei Komisijai pateikta derinti investicija neatitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytų kriterijų, tuomet investicija gali būti derinama sumažinta verte, kuriai esant investicija atitinka Tvarkos aprašo 1 priede nurodytus kriterijus.

60. Investicijų projektuose pateikti rodikliai įvertinami ir investicijų efektyvumas užtikrinamas nustatant reguliuojamas paslaugų (produkto) kainas pagal Šilumos įmonei, Vandens įmonei nustatomų kainų skaičiavimo metodikos nuostatas.

61. Komisija kontroliuoja suderintų efektyvių investicijų įvykdymą, atsižvelgdama į Šilumos įmonės, Vandens įmonės su Komisija suderintus investicijų projektų rodiklius. Jei efektyvi investicija, kuri buvo suderinta su Komisija, nepasiekia derinimo metu nustatytų rodiklių ir dėl to pasikeičia esminiai investicijos vertinimo kriterijai, nurodyti Tvarkos aprašo 1 priede, kuriais Komisija vadovaudamasi priėmė sprendimą dėl investicijos suderinimo, derindama, nustatydamą ar perskaičiuodama atitinkamo sektoriaus bazinės kainas (kainų dedamąsias), Komisija įvertina Šilumos įmonės, Vandens įmonės įvykdytų investicijų efektyvumą, atsižvelgdama į Šilumos įmonės, Vandens įmonės su Komisija suderintus investicijų projektų rodiklius.

62. Šilumos įmonės, Vandens įmonės kasmet iki spalio 1 d. pateikia metinį (t. y. tolesnių vienerių metų) Komisijai planuojamų pateikti derinti Tvarkos aprašo 6.1.1.1 papunktyje apibrėžtų investicijų sąrašą, pažymėdamos investicijas į turto, kurio naudingojo tarnavimo laikotarpis yra trumpesnis, nei Komisijos nustatyti arba su ja suderinti ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) normatyvai, atnaujinimą. Jei Šilumos įmonei, Vandens įmonei planuojant investicijas į tam tikro turto atnaujinimą, įmonės turto apskaitoje atnaujinamas turto vienetas yra apskaitomas, kaip sudėtinė kito turto dalis, tuomet atnaujinamo turto likutinė vertė prilyginama turto atnaujinimo tikslais naujai įsigyto turto vertei, kuri liktų naujai įsigytam turtui išarnavus tiek metų, kiek metų buvo eksploatuojamas senas naujai įsigytu turtu keičiamas turtas. Komisijai jau pateiktas investicijų sąrašas gali būti tikslinamas investicijomis, kurios atliktos likviduojant įvykusias avarijas.

IX SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Lietuvos Respublikos juridiniai ir fiziniai asmenys gali susipažinti su Šilumos įmonių, Vandens įmonių Komisijai pateiktais prašymais derinti investiciją, jei šiai medžiagai netaikomi įstatymais ar kitais teisės aktais reglamentuoti viešo naudojimo apribojimai. Komisijos nutarimai ir Komisijos skyrių pažymos dėl investicijų derinimo ta apimtimi, kuria nurodomi konkretūs investicinių projektų planuojamų lėšų dydžiai, yra neviešos, kol pasibaigia Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme numatytos viešųjų pirkimų procedūros.

64. Pasikeitus įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų nuostatoms, reglamentuojančioms Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijų derinimą, vadovaujamosi naujų teisės aktų nuostatomis, kol bus pakeistas ar papildytas Tvarkos aprašas.

65. Derinant investicijas Tvarkos aprašo 1 priede nustatyti investicijų derinimo kriterijai taikomi tiek, kiek neprieštarauja galiojančių teisės aktų nuostatoms. Įstatinio kapitalo didinimo būdu reguliuojamoms Šilumos įmonėms, Vandens įmonėms akcininko į įmonės balansą perduotas ilgalaikis turtas ir savivaldybės įsigytas turtas, kuris Šilumos įmonei, Vandens įmonei savivaldybės perduotas valdyti nuomos pagrindu, Komisijos vertinamas ir derinamas tokia pat tvarka kaip ir investicijos.

66. Visa informacija apie investicijas (taip pat ir investicijas pagrindžianti informacija bei investicijų projektai) Komisijai pateikiama popierine forma arba (ir) elektroniniu formatu (tekstinė informacijos dalis – .docx, formatu, o informacijos lentelėse dalis – .xls formatu arba juos atitinkančiais formatais). Informacija elektroniniu formatu Komisijai teikiama el. paštu rastine@regula.lt.

67. Komisijos veiksmai ir neveikimas, susiję su Tvarkos aprašo laikymusi ir įgyvendinimu, gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

68. Šilumos įmonės ir Vandens įmonės, pažeidusios Tvarkos aprašo nuostatas, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašo
1 priedas

Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo kriterijai

Eil. Nr.	Investicijos	Finansinis investicijos pagrindimas			Ekonominis investicijos vertinimas		
		Finansinė grynoji dabartinė vertė (FGDV)	Finansinė vidinė gražos norma (FVGN)	Įmonės finansinio pajėgumo įvertinimas	Investicijos nauda (IN)**	Įtaka reguliuojamoms kainoms	Kiti socialiniai-ekonominiai ir sistemos saugumo aspektai
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Investicijos, skirtos pagal Vyriausybės patvirtintą priemonių įgyvendinimo planą Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje nustatytiems energetikos prioritetams įgyvendinti, Nacionalinei šilumos ūkio plėtros programai įgyvendinti, paminėtos galiojančiuose teisės aktuose, kaip privalomos atlikti šilumos tiekėjams, nepriklausomiems šilumos gamintojams, sistemų saugumui ir tiekimo patikimumui užtikrinti bei esamos sistemos atnaujinimui, šilumos vartotojų prijungimui centralizuoto šilumos tiekimo zonose.	Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FGDV.*	Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FVGN.*	Įmonės finansinis pajėgumas turi būti pakankamas.	Apskaičiuojama investicijos nauda šilumos vartotojams ir šilumos įmonei (IN)**.	Įvertinama ir nurodoma įtaka reguliuojamoms kainoms.	Nurodoma socialinė-ekonominė, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo užtikrinimo nauda.
2.	Investicijos, skirtos įgyvendinti Vandenų srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenų srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą ir kituose teisės aktuose paminėtos, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus.	Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FGDV.	Apskaičiuojama ir nurodoma investicijos FVGN.	Įmonės finansinis pajėgumas turi būti pakankamas.	Apskaičiuojama investicijos nauda geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir vandens įmonei (IN)**.	Įvertinama ir nurodoma įtaka reguliuojamoms kainoms.	Nurodoma socialinė-ekonominė, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo užtikrinimo nauda.

3.	Investicijos, skirtos šilumos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sistemų plėtrai, naujų vartotojų ir abonentų prijungimui (neapima naujų šilumos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo vartotojų ir abonentų prijungimo centralizuoto šilumos tiekimo zonose bei centralizuoto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo zonose investicijų).	FGDV turi būti didesnė arba lygi nuliui*.	FVGN turi būti ne mažesnė kaip atitinkamo sektoriaus įmonei nustatyta kapitalo grąžos norma*.	Įmonės finansinis pajėgumas turi būti pakankamas.	Apskaičiuojama investicijos nauda šilumos vartotojams, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir šilumos įmonei, vandens įmonei (IN)**.	Neturi didinti kainos esamiems vartotojams.	Nevertinama.
4.	Investicijos, skirtos esamų šilumos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo sistemų efektyvumo didinimui modernizuojant sistemas.	FGDV turi būti didesnė arba lygi nuliui*.	FVGN turi būti ne mažesnė kaip atitinkamo sektoriaus įmonei nustatyta kapitalo grąžos norma*.	Įmonės finansinis pajėgumas turi būti pakankamas.	Apskaičiuojama investicijos nauda šilumos vartotojams, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų vartotojams ir abonentams ir šilumos įmonei, vandens įmonei (IN)**.	Neturi didinti kainos esamiems vartotojams.	Nurodoma socialinė-ekonominė, sistemos saugumo ir tiekimo patikimumo užtikrinimo nauda.
5.	Reguliuojamų NŠG, kurie neužtikrina šilumos generavimo šaltinių galios rezervo, investicijos.	Nevertinama.	Nevertinama.	Nevertinama.	Apskaičiuojama investicijos nauda šilumos vartotojams ir šilumos įmonei (IN)**	Neturi didinti kainos esamiems šilumos vartotojams.	Nevertinama.

* Netaikoma Šilumos įmonių, Vandens įmonių investicijoms, kurios paminėtos Tvarkos aprašo 6.1.1.2, 6.1.1.3, 6.1.2 papunkčiuose.

** Skaičiuojama tik tuo atveju, kai investicijos derinimo metu reikia nuspręsti ar derinti investiciją ar investicijos alternatyvą. Derinama ta investicija ar investicijos alternatyva, kurios IN yra didesnis.